LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
Teisės akto projekto lydraštis
2026-10-28 Nr. G-11253

**LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJA**

Biudžetinė įstaiga, J. Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius, tel. +370 679 73 210, el. p. info@lrkm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188683671

Lietuvos Respublikos Vyriausybei 2026- Nr.
Į 2026-09-25 Nr. NV-2562

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ: „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2011 M. VASARIO 17 D. NUTARIMO NR. 197 „DĖL VALSTYBĖS ARCHYVŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS“ PROJEKTO; „DĖL KLAIPĖDOS REGIONINIO VALSTYBĖS ARCHYVO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PROJEKTO; „DĖL KAUNO REGIONINIO VALSTYBĖS ARCHYVO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PROJEKTO; „DĖL LIETUVOS CENTRINIO VALSTYBĖS ARCHYVO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PROJEKTO; „DĖL LIETUVOS YPATINGOJO ARCHYVO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PROJEKTO; „DĖL LIETUVOS VALSTYBĖS ISTORIJOS ARCHYVO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PROJEKTO; „DĖL LIETUVOS VALSTYBĖS NAUJOJO ARCHYVO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PROJEKTO; „DĖL ŠIAULIŲ REGIONINIO VALSTYBĖS ARCHYVO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PROJEKTO; „DĖL VILNIAUS REGIONINIO VALSTYBĖS ARCHYVO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PROJEKTO; „DĖL LIETUVOS LITERATŪROS IR MENO ARCHYVO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PROJEKTO**

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektus, patikslintus pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026 m. rugsėjo 25 d. išvadą Nr. NV-2562 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų: Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. vasario 17 d. nutarimo Nr. 197 „Dėl valstybės archyvų nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projekto; „Dėl Klaipėdos regioninio valstybės archyvo nuostatų patvirtinimo“ projekto; „Dėl Kauno regioninio valstybės archyvo nuostatų patvirtinimo“ projekto; „Dėl Lietuvos centrinio valstybės archyvo nuostatų patvirtinimo“ projekto; „Dėl Lietuvos ypatingojo archyvo nuostatų patvirtinimo“ projekto; „Dėl Lietuvos valstybės istorijos archyvo nuostatų patvirtinimo“ projekto; „Dėl Lietuvos valstybės naujojo archyvo nuostatų patvirtinimo“ projekto; „Dėl Šiaulių regioninio valstybės archyvo nuostatų patvirtinimo“ projekto; „Dėl Vilniaus regioninio valstybės archyvo nuostatų patvirtinimo“ projekto; „Dėl Lietuvos literatūros ir meno archyvo nuostatų patvirtinimo“ projekto (toliau – Nutarimų projektai), (TAP-26-903(2) (26-5402(4), (TAP-26-904(2) (26-9354(3), (TAP-26-905(2) (26-9355(3), (TAP-26-906(2) (26-9357(3), (TAP-26-907(2) (26-9358(3), (TAP-26-909(2) (26-9360(3), (TAP-26-910(2) (26-9361(3), (TAP-26-911(2) (26-9362(3), (TAP-26-912(2) (26-9363(3), (TAP-26-913(2) (26-9359(3).

Teikiame apibendrintą informaciją apie Nutarimų projektuose sprendžiamas problemas ir siūlomas problemų sprendimo priemones:

| | |
|---|---|
| I. Sprendžiama problema | Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybai pavaldžių valstybės archyvų nuostatai yra patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. |

| | |
|---|---|
| | vasario 17 d. nutarimu Nr. 197 „Dėl valstybės archyvų nuostatų patvirtinimo“. Visų valstybės archyvų nuostatai patvirtinti vienu teisės aktu.<br>Siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.46 straipsnio 7 dalies nuostatos įgyvendinimą, pagal kurią vienu valstybės ar savivaldybės institucijos teisės aktu gali būti tvirtinami ar keičiami tik vieno viešojo juridinio asmens steigimo dokumentai, būtina priimti atskirus Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus dėl kiekvieno Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybai pavaldaus valstybės archyvo nuostatų patvirtinimo. Tai sudarys sąlygas tinkamai įregistruoti archyvų steigimo dokumentus Juridinių asmenų registre. |
| II. Siūlomos priemonės | Siekiant įgyvendinti minėtus pakeitimus, parengti Nutarimų projektai, kuriais keičiami Lietuvos valstybės istorijos archyvo, Lietuvos centrinio valstybės archyvo, Lietuvos ypatingojo archyvo, Lietuvos valstybės naujojo archyvo, Lietuvos literatūros ir meno archyvo, Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir Šiaulių regioninių valstybės archyvų nuostatai (toliau – nuostatai).<br>Taip pat teikiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. vasario 17 d. nutarimo Nr. 197 „Dėl valstybės archyvų nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas.<br>Nutarimų projektai buvo patikslinti, siekiant užtikrinti teisės aktų sistemiškumą ir atsižvelgiant į teisėkūros rekomendacijas:<br><br>1. Nuostata, reglamentuojanti, kad kiekvieno valstybės archyvo Nacionalinio dokumentų fondo (NDF) dalį sudaro atitinkami dokumentai, perkelta į Nuostatų I skyrių „Bendrosios nuostatos“. Šis pakeitimas atliktas vadovaujantis Institucijų nuostatų rengimo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. 1V-15 „Dėl Ministerijų, Vyriausybės įstaigų, įstaigų prie ministerijų nuostatų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“, kuriose nustatyta, kad prireikus skyriuje „Bendrosios nuostatos“ gali būti išdėstomos ir kitos bendro pobūdžio nuostatos.<br>2. Visų valstybės archyvų nuostatų naujose redakcijose taip pat aiškiau atskiriamos savininko teises ir pareigas įgyvendinančių institucijų (Vyriausybės ir Kultūros ministerijos) kompetencijos, jas išdėstant atskirais papunkčiais ir nurodant konkretų teisinį pagrindą.<br>3. Atnaujintuose archyvų nuostatuose atsisakyta nuostatų dėl informacijos teikimo, prašymų ir skundų nagrinėjimo, kadangi šios veiklos yra bendrosios visų viešojo administravimo subjektų pareigos, nustatytos Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme, todėl jos nelaikytinos išskirtinėmis įstaigos funkcijomis, netikslinga jas papildomai detalizuoti nuostatuose.<br>4. Nuostatai papildyti bendra visiems viešojo administravimo subjektams būdinga teise – gauti institucijos funkcijoms atlikti reikalingą informaciją, suderinus su atitinkamų organizacijų vadovais. Ši nuostata įtraukiama siekiant užtikrinti tinkamą įstaigos funkcijų vykdymą ir vienodą teisinį reguliavimą.<br>5. Siekiant išvengti perteklinio teisinio reguliavimo ir užtikrinti teisės akto glaustumą, tam tikros nuostatos suformuluotos naudojant blanketinę nuorodą. Atsižvelgiant į tai, vietoje detalaus paslaugų |

| | |
|---|---|
| | išvardijimo nustatyta, kad įstaiga teikia Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo 8 straipsnyje nustatytas paslaugas.<br>6. Patikslintos ir papildytos valstybės archyvų veiklos tikslų formuluotės. Pakeitimai atlikti siekiant aiškiau atskleisti įstaigų paskirtį, užtikrinti tikslią atitiktį Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatyme įtvirtintam teisiniam reguliavimui bei laikytis teisėkūros aiškumo ir sistemiškumo principų. Atlikti patikslinimai nekeičia valstybės archyvams pavestų funkcijų apimties ar turinio, o tik tiksliau ir nuosekliau jas atspindi.<br>7. Nuostatuose taip pat atlikti techninio ir redakcinio pobūdžio pakeitimai, kuriais siekta užtikrinti teisės akto aiškumą, nuoseklumą ir atitiktį Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijoms. Patikslintos atskiros formuluotės, pašalinti kalbiniai ir redakciniai netikslumai, suvienodinta vartojama terminija, pvz., „archyvo buveinės adresas“ pakeista į „archyvo buveinė“ ir pan.<br><br>Atkreipiame dėmesį į tai, jog Lietuvos valstybės naujojo archyvo nuostatų projekte nurodytas kitas archyvo buveinės adresas – Vilnius, O. Milašiaus g. 25, LT-10102. Pakeitimo pagrindas – 2025-03-04 panaudos sutartis Nr. V6-19/2R-5 ir Lietuvos centrinio valstybės archyvo direktoriaus 2025-03-04 įsakymas Nr. V1E-6 „Dėl valstybės nekilnojamojo turto perdavimo pagal panaudos sutartį“. |
| III. Priemonių kaštai | Nutarimų projektams įgyvendinti lėšų neprireiks. |
| IV. Nauda visuomenei | Priėmus teisės aktus, kuriais tvirtinami Lietuvos archyvų sistemos subjektų steigimo dokumentai, bus išspręsta faktiškai egzistuojanti teisinio reguliavimo spraga – Lietuvos valstybės istorijos archyvo, Lietuvos centrinio valstybės archyvo, Lietuvos ypatingojo archyvo, Lietuvos valstybės naujojo archyvo, Lietuvos literatūros ir meno archyvo, Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir Šiaulių regioninių valstybės archyvų teisinis statusas bus tinkamai formalizuotas Juridinių asmenų registre ir atitiks galiojantį teisinį reguliavimą. |

Nutarimų projektai derinimui su suinteresuotomis institucijomis buvo teikti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS 26-9363, 26-9362, 26-9361, 26-9360, 26-9359, 26-9358, 26-9357, 26-9355, 26-9354, 26-5402) ir derinti su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija ir Lietuvos Vyriausiojo archyvaro tarnyba.

Nutarimų projektai patikslinti atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2026 m. balandžio 22 d. raštu Nr.1D-1576, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2026 m. balandžio 30 d. raštu Nr. (1.16 E) 7R-1275 ir Lietuvos Vyriausiojo archyvaro tarnybos 2026 m. balandžio 27 d. raštu Nr. V4-330 (TAIS 26-5402) pateiktas pastabas, Nutarimų projektai papildomai darbo tvarka suderinti su Vidaus reikalų ministerija.

Nutarimų projektams pritarta Vidaus reikalų ministerijos 2026 m. birželio 23 d. raštu Nr.1D-2469, Teisingumo ministerijos 2026 m. birželio 30 d. raštu Nr. (1.27 Mr) 2T-831 ir Lietuvos Vyriausiojo archyvaro tarnybos 2026 m. liepos 3 d. raštu Nr. V4-536 (TAIS 26-9363, 26-9362, 26-9361, 26-9360, 26-9359, 26-9358, 26-9357, 26-9355, 26-9354, 26-5402).

Nutarimų projektai neprieštarauja Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2026 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. XV-1157.

Nutarimų projektai neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Nutarimų projektai nenotifikuotini Europos Komisijos pagal Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių, patvirtintų Lietuvos

Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Nutarimų projektams antikorupcinio vertinimo pažyma nerengiama, nes Nutarimų projektai neatitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nustatytų kriterijų.

Priėmus Nutarimų projektus neigiamų pasekmių nenumatoma.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 11 d. nutarimu Nr. 4 „Dėl Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo metodikos patvirtinimo“, galimas ūkio subjektams sukeltas prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų pokytis nevertinamas, kadangi nėra siūlomi imperatyvūs reikalavimai, kurie lemtų administracinės naštos ar kitų finansinių išlaidų padidėjimą ūkio subjektams.

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma nerengiama vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 36 punktu.

Nutarimų projektus parengė Kultūros ministerijos Atminties institucijų politikos grupė (grupės vedėja Rūta Pileckaitė-Vasilienė, +370 608 45 973, el. p. ruta.pileckaite@lrkm.lt, vyriausioji specialistė Erika Petunovienė, tel. +370 608 45 976, el. p. erika.petunoviene@lrkm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektai, 37 lapai.
2. Institucijų derinimo raštų kopijos, 3 lapai.

Kultūros ministras Lukas Alsys

Erika Petunovienė, tel. +370 608 45 976, el. paštas: erika.petunoviene@lrkm.lt